

Natuurtoets

Bedrijventerrein Urk

projectnummer 408245
definitief revisie 00
13 september 2016

Natuurtoets

Bedrijventerrein Urk

projectnummer 408245
definitief revisie00
13 september 2016

Auteur(s)

Drs.ir. J. A. Slagt

Opdrachtgever

Gemeente Urk
Postbus 77
8320 AB Urk

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
20.7.17	Definitief	S. Hammink	J. Officier

Projectgroep bestaande uit

Drs.ir. J. A. Slagt

Tekstbijdragen

Drs.ir. J. A. Slagt

Fotografie

Drs.ir. J. A. Slagt

Contactgegevens:

Zutphenseweg 31D
7418 AH DEVENTER
Postbus 321
7400 AH DEVENTER

T. 0622990312

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	1
1.3	Leeswijzer	2
2	Wettelijk kader natuurbescherming	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Flora- en faunawet	3
2.3	Natuurwerk Nederland	3
2.4	Natuurbeschermingswet 1998	3
3	Planlocatie en projectvoornemen	4
3.1	Planlocatie	4
3.2	Projectvoornemen	4
4	Methodiek	6
4.1	Algemeen	6
4.2	Bureauonderzoek	6
4.3	Terreinbezoek	7
4.4	Effectbeoordeling en advies vervoltraject	7
5	Resultaten gebiedsonderzoek	8
5.1	Gebiedsbeschrijving	8
5.2	Beschermde soorten	8
5.2.1	Bureauonderzoek	8
5.2.2	Terreinbezoek - ecologische bevindingen	9
5.2.3	Samenvatting beschermde soorten	11
5.3	Beschermde gebieden	12
6	Toetsing	14
6.1	Effectbepaling project	14
6.2	Effecten beschermde soorten	14
6.2.1	Vogels	14
6.2.2	Zoogdieren	14
6.2.3	Amfibieën	15
6.3	Effecten op beschermde gebieden	15
6.3.1	Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	15
6.3.2	Effecten op Natura 2000-gebieden	15
7	Conclusies	16
7.1	Conclusies soortenbescherming	16

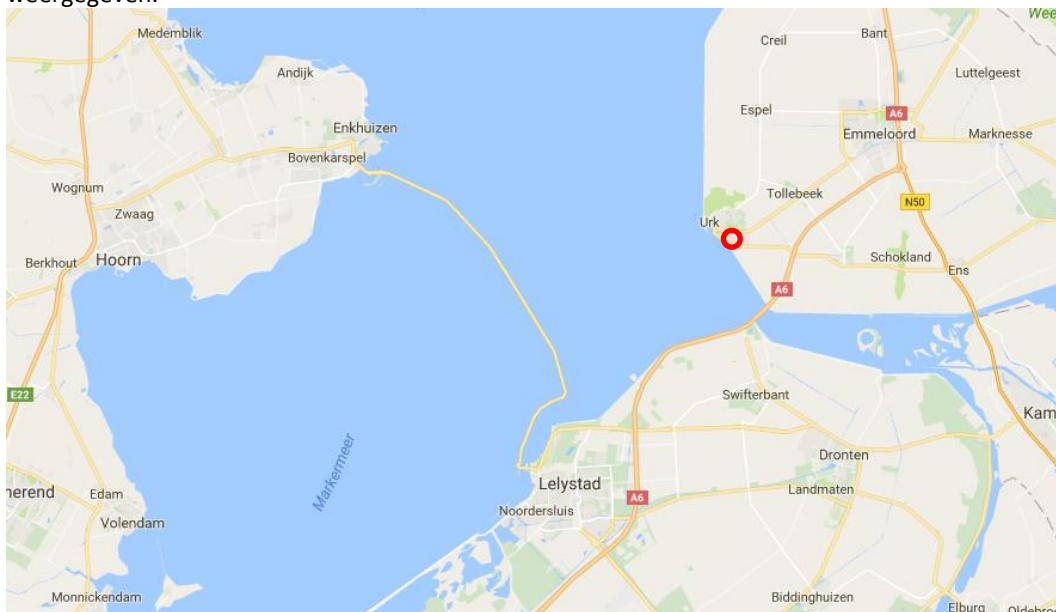
7.2	Conclusies gebiedsbescherming	17
8	Bronnen	18
	Bijlage I Wettelijk kader	20

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Urk is bezig met het actualiseren van het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein' voor bedrijventerrein Zwolsche Hoek. Het plangebied ligt aan de zuidkant van het dorp. Een deel van de kavels op Zwolsche hoek zijn reeds bebouwd, met name in het oostelijke deel van het plangebied zijn meerdere braakliggende terreinen.

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de Flora- en faunawet, Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur) en Natuurbeschermingswet 1998. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de natuurtoets beschreven. In Figuur 1-1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1-1. Begrenzing van de plangebied (rood omlijnd). Bron: Google Maps

1.2 Doel

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden. Er dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Het doel van voorliggende natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ontwikkelingen met de Flora- en faunawet, NNN en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Leeswijzer

De natuurtoets is verder als volgt opgebouwd:

- hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader
- hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied en het projectvoornemen
- hoofdstuk 4 geeft een toelichting op de methodiek van de natuurtoets
- hoofdstuk 5 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten in (de omgeving) van het plangebied
- hoofdstuk 6 toetst de ontwikkeling aan de Flora- en faunawet
- hoofdstuk 7 beschrijft de conclusies en (eventuele) vervolgstappen en procedures

2 Wettelijk kader natuurbescherming

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN) en Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en het NNN en de Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd. Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet, het NNN en de Natuurbeschermingswet 1998 wordt verwezen naar Bijlage 1.

2.2 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn alleen onder voorwaarden mogelijk.

2.3 Natuurwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de kern van het natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst. Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van het NNN en Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied aantasten.

2.4 Natuurbeschermingswet 1998

Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten worden beschermd middels de Natuurbeschermingswet 1998, deze gebieden hebben daarmee een wettelijke beschermde status. Er zijn geen ontwikkelingen zonder Natuurbeschermingswet vergunning toegestaan als deze ontwikkeling de natuurlijke waarden en instandhoudingsdoelen van het gebied direct of indirect aantasten.

3 Planlocatie en projectvoornemen

3.1 Planlocatie

De planlocatie omvat een bedrijventerrein wat gelegen is ten zuiden van Urk. De noordzijde van het plangebied ligt rondom de Urkervaart, oostzijde wordt afgegrensd door de Zuidermeergang, het zuiden is begrenst door de N352 en in het westen door de straat Meep.

Bedrijventerrein Zwolsehoek is het laatst aangelegde bedrijventerrein aan de zuidzijde van de Urkervaart en is nog volop in ontwikkeling. Op dit moment zijn fase I, II en III helemaal afgerond. Op fase IV en V zijn nog enkele kavels beschikbaar (website bedrijventerrein Urk).

De watergangen maken geen deel uit van het plangebied, omdat de plannen het bebouwen van de onbebouwde kavels omhelzen, waarbij de bestaande watergangen niet aangetast worden.

Figuur 3.1. Ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Globespotter.

3.2 Projectvoornemen

Het op te stellen bestemmingsplan betreft een actualisatie van het huidige bestemmingsplan uit 2008, met een conserverend karakter. Binnen het plangebied zijn een aantal wijzigingen opgetreden die van toepassing zijn op de herziening van het bestemmingsplan Bedrijventerrein. De veranderingen zijn weergegeven op de onderstaande verbeelding van het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein'.

Figuur 3.2. Overzicht veranderingen t.o.v. het oude bestemmingsplan.

De planlocatie is reeds geheel bouwrijp gemaakt. Het gebied is deels bebouwd, met name in het oostelijke deel bevinden zich nog onbebouwde kavels, bestaande uit grasland en pioniersvegetatie. In één geval is de gemeente voornemens een sloot te dempen. Hier wordt een apart onderzoek naar uitgevoerd, dus dit wordt niet meegenomen in deze Natuurtoets.

4 Methodiek

4.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het project;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.2 Bureauonderzoek

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar de zwaar beschermde (Tabel 3) en overig beschermde (Tabel 2) soorten uit de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet.

Algemeen beschermde soorten, die zijn opgenomen in Tabel 1 van de Flora en faunawet, zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt het voorliggende project. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Er worden diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van zwaarder (Tabel 2 en 3 – soorten) beschermde soorten in en rond het plangebied. Met behulp van landelijke en regionale verspreidingsatlassen en specifieke internetsites (www.ravon.nl; www.vlindernet.nl; www.libellennet.nl; www.Naturalis.nl)\EIS wordt nagegaan of in het verleden zwaarder beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.

Daarnaast worden landelijke databanken voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl, over de periode 2011 - 2016. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn dan niet bekend. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie wordt een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Vogels zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Vogels zijn onderverdeeld in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1-4) en niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5) (zie toelichting in Bijlage 1 – Wettelijk kader) waarvan inventarisatie gewenst is. Gekeken wordt naar de verspreiding van categorie 1-4 soorten en soorten van categorie 5 die mogelijk zeldzaam zijn in de omgeving van het plangebied.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

4.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van de bureaustudie is bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat in het plangebied.

Op 8 september 2016 is door een deskundig ecooloog van Antea Group bij 25 °C (bron: weersarchief buienradar) een terreinbezoek aan het plangebied afgelegd om te bepalen in hoeverre aan de hand van de soorten uit de bureaustudie en aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat beschermde soorten kunnen voorkomen. Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek).

4.4 Effectbeoordeling en advies vervoltraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

5 Resultaten gebiedsonderzoek

5.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied bestaat uit verschillende biotopen met diverse vegetatiestructuren. Het gebied bestaat uit een bedrijventerrein, wat aan de westzijde geheel is bebouwd met onder andere visverwerking-, sloop- en staalbedrijven. De onbebouwde kavels bestaan voornamelijk uit grasvelden met aan de randen sloten. De grasvelden worden gemaaid en het maaisel afgevoerd. Op een kavel aan de zuidoostelijke zijde (welke ook is aangemerkt met zeer hoge archeologische verwachtingswaarde) staat een bosschage (zie figuur 5-1. rechtsboven). Op één kavel lopen momenteel paarden, een andere staat leeg maar is geschikt voor dieren (zie figuur 5-1. linksonder).

Figuur 5-1. Impressie van het plangebied.

Op de vergrasde gebieden zijn Engels raaigras, rode-/witte-/rolklaver, paardenbloem, boterbloem, smalle weegbree, wilgenroosje, winde en riet aangetroffen. De bosschages bestaan voornamelijk uit wilg, vlier, populier en es.

5.2 Beschermde soorten

5.2.1 Bureauonderzoek

Uit de landelijke en provinciale verspreidingsinformatie en uit atlassen (5 x 5 kilometerhok) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen. Dit betreft onderstaande zwaarder beschermde (Tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) soorten.

Vogels

- Buizerd, huismus, sperwer, kerkuil

Zoogdieren

- Steenmarter, gewone dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis

Reptielen

Geen

Amfibieën

- Rugstreeppad

Vissen

- Kleine modderkruiper

Vlinders, Libellen en overige soortgroepen

Geen

Flora

Geen

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich in (de omgeving van) het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied. Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort gededuceerd uit bovenstaande gegevens, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is nagegaan of het plangebied een belangrijke functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 5.2.2 beschouwd.

5.2.2 Terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op basis van het bureauonderzoek en het terreinbezoek door een ecooloog van Antea Group wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

Afbakening relevante soorten

De bevindingen van het terreinbezoek zijn per relevante soortgroep uiteengezet. Aangezien het plangebied al deels bebouwd is en de watergangen buiten de scope van dit onderzoek vallen, zijn niet alle soortgroepen relevant. Zo zijn er onder andere op basis van het terreinbezoek geen effecten (overtredingen van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet) aan de orde op de (sub)soortgroepen: vissen, reptielen, vlinders en libellen. Gezien het verstoorde en gecultiveerde biotoop, de afwezigheid van open water *in* het plangebied in combinatie met hun strenge biotoopeisen, is de functie van het plangebied minimaal of afwezig voor deze zwaar beschermde soort(groep)en.

De overige soortgroepen vogels, zoogdieren, amfibieën en flora worden behandeld.

Vogels (categorie 1-4)

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waarbij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden

aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten (zie bijlage 1). Uit de bureaustudie blijkt dat van deze categorie de buizerd, huismus, sperwer en kerkuil in de omgeving van het plangebied voorkomen. Tijdens het terreinbezoek zijn deze of overige vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest niet aangetroffen. Wel zijn enkele algemene vogels aangetroffen, waaronder kauw, zwarte kraai, kleine mantelmeeuw en koolmees.

Jaarrond beschermde nesten

De huismus broedt over het algemeen in stedelijk gebied in uiteenlopende holtes, meestal onder of rondom dakpannen (RVO, 2014a). Het is waarschijnlijk dat de soort in lage aantallen in het plangebied broedt.

De buizerd en havik hebben hun nest voornamelijk in hogere bomen. Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig die potentiële nestlocaties vormen noch zijn er nesten aangetroffen. Er kan niet worden uitgesloten dat de buizerd en havik foerageren in het plangebied, maar hun aanwezigheid als broedvogel in het plangebied is uitgesloten.

Kerkuilen hebben een voorkeur voor boerderijen en dorpen in halfopen kleinschalig landschap, biotopen die niet binnen het plangebied liggen. Het voorkomen van kerkuil als broedvogel in het plangebied kan daarom uitgesloten worden.

Hiermee kan het voorkomen van jaarrond beschermde nesten, behoudens de huismus, binnen het plangebied worden uitgesloten.

Nesten algemene broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn diverse algemene (broed)vogels aangetroffen, waaronder kauw (zie figuur 5.2), zwarte kraai, kleine mantelmeeuw en koolmees. De koolmezen zijn aangetroffen in de bosschages in het zuidoosten van het plangebied, de meeuwen bevonden zich in het gehele plangebied, de kauwen zaten in bomen tussen bestaande gebouwing.

Figuur 5-2

Zoogdieren

De steenmarter komt voor zowel in landelijk als stedelijk gebied. Hij heeft binnen zijn leefgebied soms wel tientallen schuilplaatsen, die hij echter niet allemaal even frequent gebruikt. Dit kunnen bijvoorbeeld boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders of kruipruimtes zijn (website zoogdiervereniging). Het voorkomen van de steenmarter in het plangebied is niet geheel uit te sluiten.

Uit het rapport Bosbeheer en vleermuizen in Flevoland (Landschapsbeheer Flevoland, 2008) blijkt dat er meerdere soorten vleermuizen in het plangebied voorkomen: gewone dwergvleermuis,

tweekleurige vleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. Verblijfsplaatsen van deze vleermuizen in het plangebied zijn niet uit te sluiten. Daarnaast kan het plangebied een functie hebben als foerageergebied voor vleermuizen.

Amfibieën

De rugstreeppad heeft een voorkeur voor in de nabijheid van losgrondige zanderige bodems gelegen snel opwarmende bodemplaatsen en ondiep (tijdelijk) water, die bij voorkeur vegetatieloos en zonder concurrentie van andere amfibieën of van waterinsecten zijn. Regenplassen en sporen van zware voertuigen waar regenwater in is blijven staan, vormen ideaal voortplantingswater. In brede en grotere watergangen komt de rugstreeppad niet voor, met mogelijke uitzondering de ondiepe oeverzones (RVO, 2014a). Er zijn diverse watergangen welke toegankelijk zijn voor rugstreeppadden (zie figuur 5-3). Daarnaast komen er veel rugstreeppadden voor in de omgeving van het gebied. Het is niet uit te sluiten dat er rugstreeppadden in het gebieden voorkomen.

Figuur 5-3 Watergang in het plangebied

Flora

Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit gemaaid voedselrijk grasland, wat voor weinig beschermde flora een geschikt biotoop biedt. Daarnaast komen uit de bureaustudie geen beschermde planten naar voren en zijn geen beschermde soorten aangetroffen tijdens het terreinbezoek. Op basis hiervan kan het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied worden uitgesloten.

5.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Tabel 5.1: Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid
Buizerd en sperwer	Categorie 1-4	Mogelijk
Huismus	Categorie 1-4	Waarschijnlijk
Algemene broedvogels		Geconstateerd

Rugstreeppad	Tabel 3	Waarschijnlijk
Steenmarter	Tabel 3	Mogelijk
Gewone dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, laatvlieger, meervleermuis en ruige dwergvleermuis	Tabel 3	Waarschijnlijk

5.3 Beschermde gebieden

Natuurnetwerk Nederland

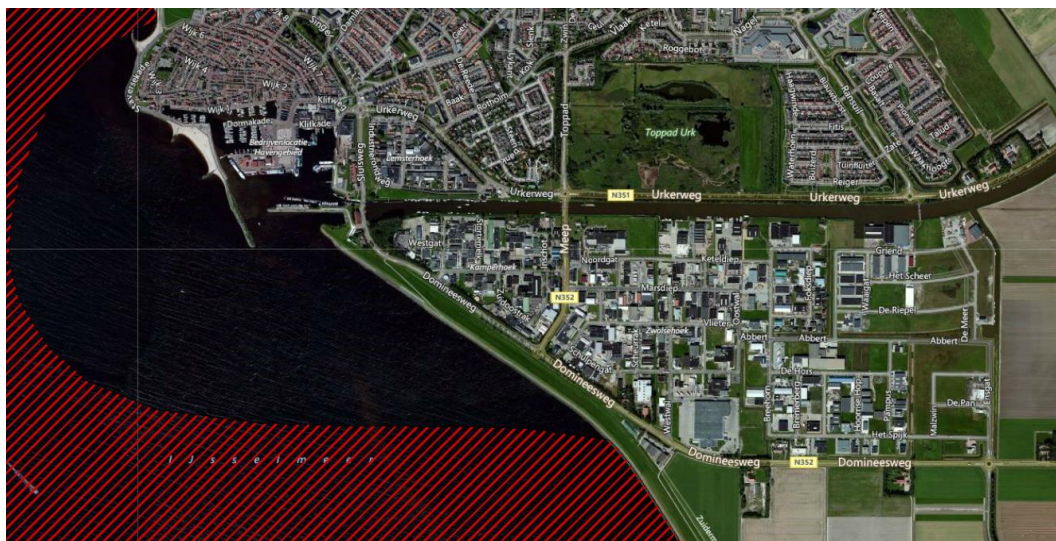
Het plangebied valt deels binnen het NNN-gebied de Urkervaart. De Urkervaart en omliggende gebieden worden als zoete plas, moeras en rivier- en beekbegeleidend bos beheerd (Natuurbeheerplan 2016, Provincie Flevoland). De huidige bestemming van de Urkervaart is ‘water’, deze bestemming blijft behouden binnen het nieuwe bestemmingsplan.

Figuur 5-4. Het plangebied t.o.v. NNN gebieden (groen gearceerd)

Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in een beschermd Natura-2000 gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer ligt direct ten zuiden en westen van het plangebied. Er wordt een apart rapport opgesteld (door bureau Tauw), waarin wordt gekeken naar de effecten van het projectvoornemen op het Natura-2000 gebied.

Figuur 5-5 Het plangebied t.o.v. Natura 2000 gebieden. (Natura 2000 viewer)

6 Toetsing

6.1 Effectbepaling project

Effecten op beschermde natuurwaarden kunnen optreden door ruimtebeslag, verdichting van het landschap, verstoring door licht, geluid en optische verstoring door de aanwezigheid van bebouwing en mensen in het plangebied, met een uitstraling naar het omliggend gebied (direct effect). Tevens kunnen effecten optreden door verstoring door betreding en door toegenomen verkeersdrukke (indirect effect).

6.2 Effecten beschermde soorten

De effecten op de zwaarder beschermde soorten (Tabel 2 en 3-soorten) worden per soortgroep getoetst. Voor de vogels wordt naast de categorie 1-4 vogelsoorten ook ingegaan op de algemene soorten.

6.2.1 Vogels

Jaarrond beschermde nesten

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen binnen het plangebied. Wel maakt het plangebied mogelijk deel uit van foerageergebied van buizerd en sperwer. Deze soorten jagen beide (ook) in open terreinen. In de omgeving van het plangebied is voldoende (vervangend) foerageergebied voor deze soorten aanwezig zodat de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar komt door de voorgenomen planontwikkeling. Het bestemmingsplan heeft geen invloed op mogelijk aanwezige broedplaatsen van huismussen gezien de nog te bebouwen gebieden niet geschikt zijn als broedplek. Effecten op deze soort zijn uit te sluiten.

Vogels algemeen

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Categorie 5-soorten

Naast soorten met jaarrond beschermde nesten zijn er categorie-5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste in het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie-5-soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de directe omgeving of onvoldoende nestgelegenheid hebben in de directe omgeving.

6.2.2 Zoogdieren

Steenmarter

Het voorkomen van de steenmarter in het plangebied is niet geheel uit te sluiten. In het plangebied wordt geen bebouwing gesloopt en worden geen opstallen verwijderd. Hiermee kan worden uitgesloten dat verblijfplaatsen van de steenmarter verdwijnen als gevolg van de planuitwerking. Voor de steenmarter is voldoende foerageergebied aanwezig in de omgeving van

het plangebied zodat de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar komt door de voorgenomen planontwikkeling.

Vleermuizen

Mogelijk komen de vleermuissoorten gewone dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, laatvlieger, meervleermuis en ruige dwergvleermuis voor in het plangebied. Omdat in het plangebied geen bebouwing wordt gesloopt, kan uitgesloten worden dat verblijfsplaatsen van vleermuizen verdwijnen als gevolg van de planuitwerking. Er wordt niet verwacht dat het plangebied een buitengewone functie heeft als foerageergebied voor vleermuizen. In de omgeving zijn voldoende alternatieve foerageergebieden beschikbaar.

6.2.3 Amfibieën

Rugstreepad

Het is niet uit te sluiten dat de rugstreepad in het plangebied aanwezig is. In het verleden kon in de Noordoostpolder voor de rugstreepad gebruik worden gemaakt van het soortmanagement plan voor de rugstreepad (De Nooij, 2007). De ontheffing die hiervoor gold, is echter verlopen. Dit houdt in dat in de huidige situatie voor nieuwe ontwikkelingen een ontheffing moet worden aangevraagd wanneer het overtreden van verbodsbepalingen niet uitgesloten kan worden. Bij het ingaan van de nieuwe Wet Natuurbescherming (verwacht 1 januari 2017) wordt de provincie bevoegd gezag voor beschermde soorten. De provincie geeft aan dat het waarschijnlijk is dat verder wordt gegaan in de lijn zoals deze was opgenomen in het Rugstreepaddenmanagementplan (Natuurtoets Schokkerhoek, 2016).

Voor het vaststellen van het bestemmingsplan vormt het voorkomen van de rugstreepad in de Noordoostpolder geen belemmering. Ten tijde van het vaststellen van het bestemmingsplan zal de provincie Flevoland bevoegd gezag zijn voor de rugstreepad. Afhankelijk van het toekomstige scenario zal een algemene ontheffing gelden voor de rugstreepad wanneer maatregelen worden genomen of kan voor de soort een ontheffing worden aangevraagd. Een dergelijke ontheffing zal vrijwel zeker worden verkregen.

6.3 Effecten op beschermde gebieden

6.3.1 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft de NNN is alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er is van directe aantasting van de NNN geen sprake, gezien de bestemming van de Urkervaart niet wijzigt. Significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN in de nabijheid van het plangebied kunnen worden uitgesloten.

6.3.2 Effecten op Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt naast een Natura 2000-gebied. In een apart rapport wordt onderzoek naar mogelijke effecten gedaan.

7 Conclusies

In dit hoofdstuk worden de conclusies van de natuurtoets gepresenteerd. De conclusies zijn opgedeeld in soortenbescherming (7.1) en gebiedsbescherming (7.2). Voortkomend uit de soortenbescherming komen een aantal verplichte voorwaarden in het kader van de Flora- en faunawet (paragraaf 7.3). In paragraaf 7.4 worden maatregelen voorgesteld die in de nieuwe situatie kansen bieden voor soorten die zijn gebonden aan gebouwen en stedelijke omgeving. Deze maatregelen zijn niet wettelijk verplicht.

7.1 Conclusies soortenbescherming

In het plangebied komen broedvogels en mogelijk rugstreeppadden voor, welke negatieve effecten ondervinden van de plannen.

Broedvogels

Voor de voorgenomen werkzaamheden waarbij vegetatie verwijderd wordt en bebouwing wordt geplaatst, dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen (globaal half maart tot en met juli).

Er zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet indien ten minste één van de volgende maatregelen genomen worden:

- De versturende werkzaamheden aan bomen en gebouwen worden buiten het broedseizoen uitgevoerd, of in deze periode wordt het plangebied ongeschikt gemaakt voor broedvogels.
- Het plangebied wordt kort voor aanvang van de werkzaamheden door een erkende ecooloog gecontroleerd op actuele broedgevallen; bij gebleken aanwezigheid van broedende vogels dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot na het broedseizoen.

Rugstreeppad

Voor het vaststellen van het bestemmingsplan vormt het voorkomen van de rugstreeppad in de Noordoostpolder geen belemmering. Ten tijde van het vaststellen van het bestemmingsplan zal de provincie Flevoland bevoegd gezag zijn voor de rugstreeppad. Afhankelijk van het toekomstige scenario zal een algemene ontheffing gelden voor de rugstreeppad wanneer maatregelen worden genomen of kan voor de soort een ontheffing worden aangevraagd. Een dergelijke ontheffing zal vrijwel zeker worden verkregen.

Gezien de juridische onzekerheid omtrent de ontheffing van rugstreeppadden in de Noordoostpolder, wordt geadviseerd om de rugstreeppad te inventariseren om inzicht te krijgen in de aanwezige populatie. Hierdoor kunnen eventuele effecten bij toekomstige plannen op de nog te bebouwen onderdelen van dit bestemmingsplan in kaart worden gebracht

Overzicht

In Tabel 7.1 worden de soorten weergegeven die in het plangebied aanwezig zijn en/of worden verwacht en waar nader onderzoek naar uitgevoerd moet worden.

Tabel 7.1. Mogelijk voorkomen van en effecten op beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	Mogelijk	Nee	Nee	Werken buiten broedseizoen
Rugstreepad	Mogelijk	Nee	Mogelijk	Overleg met de provincie

7.2 Conclusies gebiedsbescherming

Natuurnetwerk Nederland

Binnen het plangebied is NNN-gebied aanwezig. Er is echter van directe aantasting van de NNN geen sprake. Ook heeft de planontwikkeling geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland buiten het plangebied. Er is daarom geen noodzaak voor een compensatieplan.

Natura 2000

Het plangebied ligt nabij een Natura 2000-gebied. In een apart rapport, opgesteld door Tauw, wordt hier nader onderzoek naar gedaan.

8 Bronnen

De Nooij, R.J.W., 2007. Ruimte geven, ruimte nemen. Een managementplan voor de Rugstreeppad in de Noordoostpolder. Radboud Universiteit Nijmegen, Nijmegen.

Landschapsbeheer Flevoland, 2008. Bosbeheer en vleermuizen in Flevoland.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014a. Soortenstandaard Rugstreeppad *Bufo calamita*.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014b. Soortenstandaard Gierzwaluw *Apus apus*.

Provincie Flevoland, 2016. Natuurbeheerplan.

Website:

www.buienradar.nl

www.naturalis.nl

www.ravon.nl

www.telmee.nl

www.zoogdieratlas.nl

www.zoogdierverseniging.nl

www.waarnemingen.nl

www.urk.nl/werk-en-ondernemen/bedrijventerreinen

I Bijlagen

Wettelijk kader

Bijlage I Wettelijk kader

Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (www.drloket.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing Tabel 2 en 3 - soorten

Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht.

Ingrepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan RVO.nl door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijke belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;

- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekent dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in Tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten, zie onderstaande tabel), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Soort	Categorie	Toelichting
Steenuil	1	Nesten die ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Gierzwaluw, Roek	2	Nesten van koloniebroeders
Grote gele kwikstaart, Huismus, Oehoe, Ooievaar, Kerkuil, Slechtvalk	3	De fysieke voorwaarden voor de vaste nestplaats zijn afhankelijk van bebouwing, vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar
Boomvalk; Buizerd; Havik, Ransuil Sperwer, Wespendif en Zwarte wouw	4	Vogels die jaar in jaar uit in hetzelfde nest broeden en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden

genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij RVO.nl voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij RVO.nl van het ministerie van Economische Zaken. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. RVO.nl zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken (voormalig Ministerie van EL&I). Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2014 werd deze term vervangen door NNN door staatssecretaris Dijkema van het ministerie van EZ.

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

In het NNN liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares NNN op het land is ook Natura 2000-gebied.

Netwerk van gebieden

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Natuurbeschermingswet 1998

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen. Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- Beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaats hadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

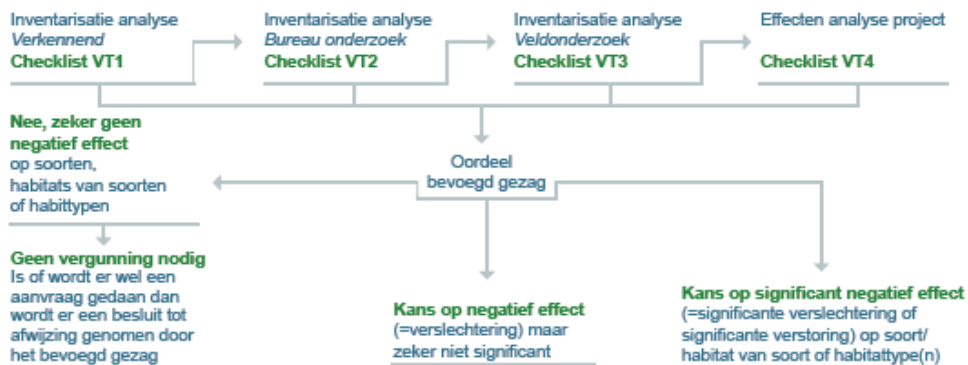
Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet.

VOORTOETS

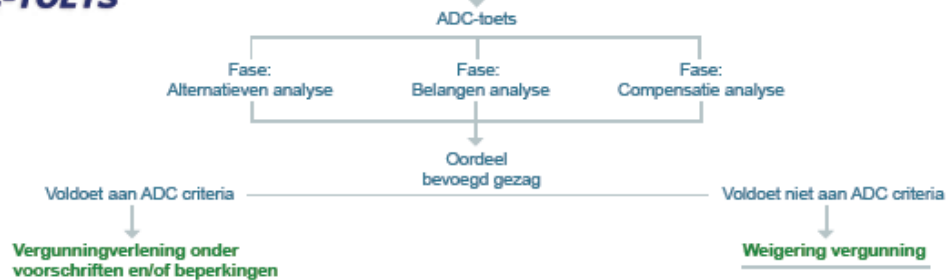
INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Zutphenseweg 31D
7418 AH DEVENTER
Postbus 321
7400 AH DEVENTER
T. 0622990312

www.anteagroup.nl

Copyright © 2016

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Memo

memonummer 1
datum 8 augustus 2017
aan Rogier Kersten Gemeente Urk
van Stephan Hammink Antea Group
kopie
project Bestemmingsplan bedrijventerrein fase 1 t/m 4 gemeente Urk
projectnr. 0408245.00
betreft Oplegnotitie nav nieuwe Wet natuurbescherming - Fase 1 t/m 4

Aanleiding

In opdracht van de gemeente Urk is door Antea Group in 2016 een Natuurtoets opgesteld voor een – beleidsneutrale - actualisatie van het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein fase 1 t/m 4' voor het bedrijventerrein aan de zuidkant van Urk. In deze Natuurtoets (Antea Group, 2016) is het voornemen getoetst aan de toentertijd geldende natuurwetgeving, namelijk de Flora- en faunawet (en de NNN). Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) in werking getreden. Deze wet heeft de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998 vervangen.

De Wnb brengt enkele wijzigingen met zich mee wat betreft natuurbescherming. In de nieuwe wet treedt de provincie op als bevoegd gezag (met uitzondering van landelijke projecten). Inhoudelijk zijn als gevolg van de wetswijziging voornamelijk (maar niet uitsluitend) veranderingen opgetreden in de soortenbescherming (voorheen geborgd door de Flora- en faunawet). Zo zijn na de inwerkingtreding veel zeevissen, zoetwatervissen, dagvlinders en plantensoorten niet meer beschermd. Er zijn echter ook een aantal vlinder,- libel- en plantensoorten die bij de inwerkingtreding van de Wnb juist wel een beschermde status hebben gekregen. Provincies hebben gebruik gemaakt van mogelijkheid om middels de provinciale verordeningen (een deel van) de zogenaamde 'andere soorten' (art 3.10 Wnb) vrij te stellen van de ontheffingsplicht. De tabel 1-soorten die voorheen waren vrijgesteld onder de Flora- en faunawet zijn middels een dergelijke provinciale verordening eveneens vrijgesteld in provincie Flevoland. Desondanks heeft de wetswijziging mogelijk invloed op de conclusies van de eerder opgestelde Natuurtoets. In voorliggende oplegnotitie is dit onderzocht. In de Natuurtoets is ook ingegaan op het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Deze gebieden worden beschermd via het ruimtelijk spoor, niet via de Wnb. Het inwerking treden van de Wnb heeft daarom geen consequenties voor de conclusies ten aanzien van het NNN.

Beoordeling van eventuele effecten op Natura 2000-gebieden is in een apart onderzoek gebeurd en zal daarom hier niet besproken worden. Hiervoor wordt verwezen naar de notitie Ecologische aspecten van uitbreiding bedrijventerrein Zwolsehoek op Urk (Tauf, 16 februari 2017, kenmerk N001-1236644NJE-mfv-V01)

In de Natuurtoets (Antea Group, 2016) zijn de fases 1 t/m 5 beschouwd. Aangezien fase 5 in een apart traject wordt beschouwd, zal deze memo alleen ingaan op fase 1 t/m fase 4. Zie figuur 1-1 voor de ligging van het plangebied van fase 1 t/m 4.

Doel en methodiek

Het doel van voorliggende oplegnotitie is om te bepalen wat de gevolgen zijn van de wetswijziging voor de conclusies uit de "Natuurtoets Bedrijventerrein Urk" (Antea Group, 2016). Middels gegevens uit het NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna; periode 2012-2017 en 2,5 kilometer omtrek) in combinatie met de kennis van aanwezige biotopen is bepaald of binnen de invloedssfeer van het plangebied 'nieuwe' beschermde soorten voor kunnen komen. Vervolgens is gekeken of sprake is van effecten op deze soorten. Daarna wordt bepaald wat de gevolgen van de wetswijziging zijn op soorten die reeds zijn behandeld in de natuurtoets.

Figuur 1-1: Begrenzing van het plangebied (rood omlijnd) van fase I tot en met fase IV.

Voorkomen nieuw beschermde soorten en mogelijke effecten

Nieuw beschermde insecten-, vlinder- en libellensoorten (Bijlage onderdeel A van de Wnb)

De nieuw beschermde insecten-, vlinder- en libellensoorten hebben allen zeer specifieke, en unieke, biotoopeisen. Dergelijke unieke biotopen komen niet voor binnen het plangebied. Uit NDFF komen geen waarnemingen van soorten uit deze soortgroep naar voren in het plangebied of de directe omgeving. Het voorkomen van deze soorten binnen het projectgebied kan worden uitgesloten. Daarmee kunnen effecten op deze soorten ook worden uitgesloten.

Nieuw beschermde vissoorten (Bijlage onderdeel A van de Wnb)

De nieuw beschermde vissoorten hebben allen zeer specifieke, en unieke, biotoopeisen. Dergelijke unieke biotopen komen niet voor binnen het projectgebied. Uit NDFF komen geen waarnemingen van soorten uit deze soortgroep naar voren in het plangebied of de directe omgeving. Het voorkomen van deze nieuw beschermde soorten binnen het projectgebied kan worden uitgesloten. Bovendien vallen de watergangen buiten de scope van dit onderzoek. Daarmee kunnen effecten op deze soorten ook worden uitgesloten.

Nieuw beschermde plantensoorten (Bijlage onderdeel B van de Wnb)

De nieuw beschermde plantensoorten hebben allen zeer specifieke standplaatsfactoren. Dergelijke standplaatsfactoren komen niet voor binnen het gemaaid voedselrijk grasland van het plangebied. Uit NDFF komen dan ook geen waarnemingen van soorten uit deze soortgroep naar voren in het plangebied of de directe omgeving. Het voorkomen van deze soorten binnen het projectgebied kan worden uitgesloten. Daarmee kunnen effecten van deze soorten ook worden uitgesloten.

Overig

Uit NDFF komt naar voren dat de - voorheen beschermde, maar niet in de natuurtoets vermelde - boommarter is waargenomen in het plangebied. Dit betrof een dood exemplaar. Daarnaast zijn op twee kilometer afstand van het plangebied nog twee levende exemplaren waargenomen. De boommarter komt voornamelijk voor in bossen (zoogdiervereniging.nl). Aangezien in het plangebied geen bos aanwezig is (enkele bomen en struiken daargelaten) is aanwezigheid van de boommarter uitgesloten. Effecten op de boommarter zijn daarmee eveneens uitgesloten.

Wijzigingen bescherming reeds vastgestelde soorten

Uit de Natuurtoets (Antea Group, 2016) is gebleken, dat in de omgeving van het projectgebied mogelijk rugstreeppad, steenmarter en diverse vleermuizen voorkomen. Daarnaast zijn (algemene) broedvogels te verwachten en foeragerende buizerds en sperwers. De consequenties van de wetswijziging voor deze conclusies worden hieronder beschreven.

Rugstreeppad

In aanvulling op de Natuurtoets (Antea Group, 2016) is, specifiek voor de rugstreeppad, de NDFF geraadpleegd (figuur 1-2). Artikel 3.5 van de Wnb beschermt de rugstreeppad aangezien deze staat vermeld op bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. De rugstreeppad is een habitatrichtlijnsoort die wijdverspreid voorkomt in de Noordoostpolder. Het voorkomen van de soort wordt uitgebreid gemonitord. De provincie Flevoland heeft samen met diverse regionale partners een soortmanagementplan voor de soort opgesteld en daarvoor een gebiedsdekkende Flora- en faunawet ontheffing ontvangen van het Ministerie. Voor de soort zijn specifieke maatregelen genomen om de gunstige staat van instandhouding van de soort in de Noordoostpolder te waarborgen. De NDFF toont diverse waarnemingen van de soort in het zuidelijke deel van de Noordoostpolder, maar niet in of nabij het plangebied. Noordelijk van de Urkervaart nabij het Urkerbos is een populatie aanwezig en een waarneming te zuiden van de vaart op circa één kilometer. Eén waarneming op circa 500 meter van de noordoostelijke grens van het plangebied geeft aan dat de soort wel (in een lage) dichtheid voorkomt nabij het plangebied. Aangezien het een mobiele soort betreft en de werkzaamheden het biotoop geschikt kunnen maken, is uitsluiting van rugstreeppad niet mogelijk.

Voor wat betreft de rugstreeppad zijn er geen belemmeringen ten aanzien van de Wet natuurbescherming. Indien de soort (toch) voorafgaand wordt aangetoond is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Een aanvraag zal conform artikel 3.8 van de Wnb getoetst worden. De aanvraag wordt dan beoordeeld aan de hand van:

- geen andere bevredigende oplossingen (alternatievenoverweging);
- aanwezigheid geldig wettelijk belang;
- geen afbreuk aan streven om gunstige staat van instandhouding van populaties te laten voortbestaan.

Eerdere ervaringen in de provincie en elders in het land hebben aangetoond, dat soort specifieke maatregelen (aanleg van voortplantingspoelen, winter- en landhabitat) voor deze soort genomen kunnen worden om de gunstige staat van instandhouding van de soort te waarborgen. Gezien het wijdverspreid voorkomen van de soort in de Noordoostpolder zijn er geen alternatieven denkbaar, waarbij geen geschikt (land)biotoop voor de soort verloren gaat. Dwingende reden van groot openbaar belang is een geldig wettelijk belang voor het plan. Onlangs is voor Oranjewijk door gemeente Urk in het kader van de Wet natuurbescherming een ontheffing aangevraagd en verkregen voor de rugstreeppad (soortenontheffing). In het kader van bouw aanvragen zal onderzoek plaatsvinden naar het voorkomen van de rugstreeppad. De verwachting is indien aan de orde een ontheffing wordt verkregen.

Figuur 1-2: Waarnemingen van de rugstreeppad in de periode 2012-2017. In rood globaal aangegeven plangebied. Deze informatie is afkomstig uit de NDFF (d.d. 8-8-2017) en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten staan vermeld op bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn en zijn daarmee beschermd onder de verbodsbepalingen vermeld in artikel 3.5 van de Wnb. Verwacht wordt dat het plangebied geen bijzondere functie heeft als foerageergebied voor vleermuizen. Het plangebied vormt gezien het monotone karakter en de afwezigheid van unieke groene/natuurlijke elementen ten opzichte van de omgeving, naar verwachting geen essentieel foerageergebied (d.w.z. van essentieel belang voor de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen in de omgeving). In de omgeving is voldoende en alternatief foerageergebied aanwezig (zoals verder in het buitengebied). Omdat in het plangebied geen bebouwing wordt gesloopt, kan uitgesloten worden dat verblijfplaatsen van vleermuizen verdwijnen als gevolg van de planuitwerking. De conclusie met betrekking tot vleermuizen (Antea Group, 2016) blijft daarmee gelijk onder de Wet natuurbescherming. In alle redelijkheid kan worden gesteld dat het voorgenomen plan geen invloed zal hebben op de vleermuisactiviteiten binnen en rondom het plangebied. Voor wat betreft vleermuizen zijn er geen belemmeringen ten aanzien van de Wet Natuurbescherming. Het plan is wat betreft vleermuizen uitvoerbaar.

Algemene broedvogels

Ook in de Wet natuurbescherming blijven in gebruik zijnde nesten van vogels beschermd. De conclusie met betrekking tot algemene broedvogels uit de Natuurtoets blijft gelijk (Antea Group, 2016). Verstoring van broedende broedvogels moet worden voorkomen door ten minste één van de volgende maatregelen te nemen:

1. De werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren of plangebied voorafgaand aan broedseizoen (globaal half maart tot en met juli) ongeschikt maken voor broedvogels.
2. Kort voor aanvang van de werkzaamheden het plangebied door een erkend ecooloog laten controleren op actuele broedgevallen. Bij aanwezigheid van broedende vogels moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot na het broedseizoen.

Op deze wijze zijn er geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming aan de orde voor het vaststellen van het plan.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is, net als in de Flora- en faunawet, een zorgplicht opgenomen. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Hier treden geen veranderingen op ten opzichte van eerdere wetgeving.

Conclusie

De inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2017 leidt niet tot verandering van de conclusies gesteld in de Natuurtoets (Antea Group, 2016). Nieuw beschermde soorten worden niet verwacht in het plangebied. Bij de daadwerkelijke ontwikkeling van Bedrijventerrein Urk zal onderzoek plaatsvinden naar het voorkomen van de rugstreeppad. De verwachting is dat een ontheffing verkregen wordt. Bij de uitvoering van de werkzaamheden moet rekening gehouden worden met het voorkomen van verstoring van broedende vogels. De oude conclusies ten aanzien van vlemmuizen blijven eveneens van gelijke aard. De soortbescherming van de Wet natuurbescherming vormt geen belemmering voor het vaststellen van het plan.

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
9-0-17	definitief	S. Hammink	J. Officier